

**საქართველოს უზენაესი სასამართლო
განჩინება
საქართველოს სახელით**

საქმე №330210017001966731

საქმე №ას-80-2019

№ას-80-2019 ბ-----ი

**5 აპრილი, 2019 წელი
ქ. თბილისი**

**სამოქალაქო საქმეთა პალატა
შემადგენლობა:**

ზურაბ ძლიერიშვილი (თავმჯდომარე, მომხსენებელი),
ბესარიონ ალავიძე, ნინო ბაქაძური

საქმის განხილვის ფორმა – ზეპირი მოსმენის გარეშე

კასატორი – რ----- ბ-----ი (მოპასუხე)

მოწინააღმდეგე მხარე – გ----- ბ-----ის უფლებამონაცვლე – რ----- ბ-----ი
(მოსარჩელე)

გასაჩივრებული განჩინება – თბილისის სააპელაციო სასამართლოს
სამოქალაქო საქმეთა პალატის 2018 წლის 29 ნოემბრის განჩინება

კასატორის მოთხოვნა – გასაჩივრებული განჩინების გაუქმება და ახალი
გადაწყვეტილებით სარჩელის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმა

დავის საგანი – ფულადი ვალდებულების შესრულება

ა ღ წ ე რ ი ლ ო ბ ი თ ი ნ ა წ ი ლ ი:

სასარჩელო მოთხოვნა:

1. გ----- ბ-----მა (შემდგომ – მოსარჩელე) სარჩელი აღძრა სასამართლოში რ----- ბ-----ის (შემდგომ – მოპასუხე) მიმართ უძრავი ქონების რეალიზაციის შედეგად მოსარჩელის კუთვნილი წილის – 20 000 აშშ დოლარის ეკვივალენტი ლარის ანაზღაურების შესახებ.

სარჩელის საფუძვლები:

2. მოსარჩელის განმარტებით, კიროვის რაისაბჭოს აღმასრულებელი კომიტეტის 1983 წლის 3 აგვისტოს გადაწყვეტილებით თავად მხარეს, მის დედასა და შვილს – მოპასუხეს დროებით საცხოვრებლად გადაეცათ 35.6 კვ.მ საცხოვრებელი ფართი, რომელიც მოგვიანებით, პრივატიზაციის ხელშეკრულების საფუძველზე საკუთრების უფლებით აღირიცხა მოსარჩელის, მოპასუხისა და მისი შვილის – დ---- ბ-----ის (შემდგომ – მოპასუხის შვილი) სახელზე. ვინაიდან მხარეებს სურდათ ბინის გაყიდვა და მოსარჩელე არის უსინათლო, პირველი ჯგუფის შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირი, მისმა შვილმა – მოპასუხემ მოსარჩელეს შესთავაზა მინდობილობის გაფორმება, რომლის საფუძველზეც მოპასუხე ბინის გაყიდვას მოსარჩელის გარეშე შეძლებდა და 2008 წლის 4 იანვარს, მოსარჩელემ მოპასუხის სახელზე გასცა შესაბამისი მინდობილობა. მოგვიანებით, მოსარჩელემ შეიტყო, რომ გასაყიდი ბინიდან მოსარჩელის სახელზე საკუთრების უფლებით რეგისტრირებული 1/3 ნაწილი მოპასუხეს ჯერ აღურიცხავს თავისი მეუღლის – ა----- ტ-----ის (შემდგომ – მოპასუხის მეუღლე) სახელზე და მხოლოდ შემდეგ გაუსხვისებია 60000 აშშ დოლარად.

3. მოსარჩელის განმარტებით, მოპასუხეს მისთვის არ გადაუხდია ბინის რეალიზაციის შედეგად მიღებული თანხიდან მოსარჩელის კუთვნილი წილი 20000 აშშ დოლარი. ამდენად, მოსარჩელე ითხოვს აღნიშნული თანხის მოპასუხეზე დაკისრებას.

მოპასუხის პოზიცია:

4. მოპასუხემ სარჩელი არ ცნო და მიუთითა, მოსარჩელის წილიდან მას მოსარჩელისათვის უკვე გადახდილი აქვს 10000 აშშ დოლარი. რაც შეეხება დანარჩენ 10000 დოლარს, ამ თანხის მოსარჩელისათვის გადაცემის სანაცვლოდ, მოსარჩელემ შეიძინა ბინა, რომელიც აღრიცხულია მისი მეუღლის საკუთრებად და საქმის განხილვის დროისთვის იქ ცხოვრობს მოსარჩელე. ამდენად, მოპასუხემ მიიჩნია, რომ მან მოსარჩელეს კუთვნილი წილი გადაუხადა და დამატებითი თანხის გადახდა არ უნდა დაეკისროს.

პირველი ინსტანციის სასამართლოს გადაწყვეტილების სარეზოლუციო ნაწილი:

5. თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2017 წლის 17 ნოემბრის გადაწყვეტილებით სარჩელი დაკმაყოფილდა, მოპასუხეს მოსარჩელის სასარგებლოდ დაეკისრა 20 000 აშშ დოლარის გადახდა, რაც მოპასუხემ გაასაჩივრა სააპელაციო წესით.

სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილების სარეზოლუციო ნაწილი და ფაქტობრივ-სამართლებრივი დასაბუთება:

6. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა პალატის 2018 წლის 29 ნოემბრის განჩინებით მოპასუხის სააპელაციო საჩივარი არ დაკმაყოფილდა, ხოლო გასაჩივრებული გადაწყვეტილება დარჩა უცვლელად შემდეგ გარემოებათა გამო:

7. სააპელაციო სასამართლომ დაადგინა, რომ 2006 წლის 20 მარტის საჯარო რეესტრის ამონაწერის თანახმად, უძრავი ქონება აღრიცხული იყო მოსარჩელის, მოპასუხისა და მოპასუხის შვილის თანასაკუთრებად.

8. 2008 წლის 4 იანვრის მინდობილობის თანახმად, მოსარჩელემ (საკუთრების მიმდობი) მოპასუხეს (მინდობილი მესაკუთრე) მიანიჭა შემდეგი უფლებამოსილება: მინდობილი მესაკუთრე უფლებამოსილია, მართოს და განკარგოს მოსარჩელის საკუთრებაში არსებული საცხოვრებელი ბინის ნაწილი, დადოს გარიგება, რომელიც დაკავშირებული იქნება მინდობილი საკუთრების მართვასა და განკარგვასთან, კერძოდ, გაყიდოს, გაასხვისოს, გაცვალოს, გააჩუქოს, დატვირთოს იპოთეკით, განსაზღვროს თანხა, ვადა და სხვა პირობები. მინდობილი მესაკუთრე უფლებამოსილია, მიიღოს ნებისმიერი თანხა, რაც დაკავშირებულია მინდობილი საკუთრების მართვისა და განკარგვის უფლების რეალიზაციასთან... მინდობილი მესაკუთრე ამ მინდობილობით მინიჭებულ უფლებამოსილებას განახორციელებს უსასყიდლოდ.

9. 2009 წლის 6 თებერვალს მოსარჩელის მინდობილ პირს – მოპასუხესა და მის მეუღლეს შორის სანოტარო წესით გაფორმდა ნასყიდობის ხელშეკრულება, რომლის საფუძველზე, მოპასუხემ მინდობილობის საფუძველზე მოსარჩელის კუთვნილი 1/3 წილი მიჰყიდა თავის მეუღლეს. პალატამ აქვე მიუთითა, რომ, მართალია, ხელშეკრულების მე-5 პუნქტის თანახმად, ნასყიდობის საგანი გაიყიდა 20 000 ლარად, ხოლო, მე-6 პუნქტის თანახმად, მყიდველმა გამყიდველს ნასყიდობის ფასი სრულად გადაუხადა ამ ხელშეკრულების სანოტარო წესით დამოწმებამდე, ხოლო გამყიდველმა მიიღო ნასყიდობის ფასი, თუმცა, გასათვალისწინებელია ის გარემოება, რომ მხარეები სადავოდ არ ხდიან და ადასტურებენ, რომ მოსარჩელის წილი მხოლოდ ფორმალურად აღირიცხა მოპასუხის მეუღლის სახელზე და ამ უკანასკნელს ნასყიდობის თანხა არ გადაუხდია. აღნიშნული კი უსაფუძვლოდ ქმნის აპელირებას იმ

გარემოებაზე, რომ მოსარჩელეს მოთხოვნის უფლება გააჩნდა არა 20 000 აშშ დოლარზე, 2016 წლის 29 სექტემბერის ნასყიდობის ხელშეკრულების შესაბამისად, არამედ, 20 000 ლარზე, 2009 წლის 6 თებერვლის ნასყიდობის ხელშეკრულების თანახმად.

10. 2012 წლის 13 ივლისს მომზადებული საჯარო რეესტრის ამონაწერით დგინდება, რომ 2009 წლის 6 თებერვლის ხელშეკრულების საფუძველზე, მოსარჩელის წილი საჯარო რეესტრის ეროვნულ სააგენტოში აღირიცხა მოპასუხის მეუღლის საკუთრებად.

11. 2016 წლის 29 სექტემბერს, ერთი მხრივ, მოპასუხეს, მის მეუღლესა და შვილს, და, მეორე მხრივ, მედეა ვაშაყმაძესა და ირინე ჯავახაძეს (შემდგომ – მყიდველები) შორის, დაიდო ნასყიდობის ხელშეკრულება, რომლის თანახმად, 60 000 აშშ დოლარად გაყიდეს, ხოლო მყიდველებმა შეიძინეს 39,4 კვ.მ უძრავი ქონება.

12. მყიდველები საჯარო რეესტრის ეროვნულ სააგენტოში რეგისტრირებული არიან უძრავი ნივთის მესაკუთრეებად.

13. სააპელაციო პალატამ დაადგინა, რომ სადავო ნივთის რეალიზაციის შედეგად მიღებული თანხა შეადგენს 60 000 აშშ დოლარს.

14. სააპელაციო სასამართლომ ყურადღება გაამახვილა იმ გარემოებაზე, რომ მოპასუხე მხარე სადავოდ არ ხდის მოსარჩელის მიმართ, მისი წილის შესაბამისად, (რაც შეადგენს უძრავი ქონების რეალიზაციის შედეგად მიღებული თანხის 1/3-ს), ქონების რეალიზაციის შედეგად მიღებული თანხის გადაცემის ვალდებულებას, თუმცა, მიუთითებს მის მიერ ამ ვალდებულების შესრულების თაობაზე და, ამასთან, სასარჩელო მოთხოვნას მიიჩნევს ხანდაზმულად, რაც აპელანტის (მოპასუხის) მითითებით, სარჩელს უსაფუძვლოს ხდის.

15. სააპელაციო პალატამ დადგენილად მიიჩნია, რომ საქმის მასალებში არ არის წარმოდგენილ მტკიცებულება, რაც დაადასტურებდა მოპასუხის მიერ აწ გარდაცვლილი მოსარჩელის მიმართ არსებული ვალდებულების (20 000 აშშ დოლარის გადაცემის) შესრულების ფაქტს.

16. სამოქალაქო პროცესი აგებულია რა შეჯიბრებითობის პრინციპზე, მხარეებს უფლებებთან ერთად აკისრებს თავისივე ინტერესებისათვის აუცილებელ საპროცესო მოვალეობებს, რომელთა შეუსრულებლობა იწვევს ამავე მხარისათვის არახელსაყრელ შედეგს. ეს დანაწესი განმტკიცებულია საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის (შემდგომ – სსსკ) მე-4 მუხლით, რომლითაც მოდავე მხარეებს თანაბარი შესაძლებლობა აქვთ, განსაზღვრონ ფაქტები თავიანთი მოთხოვნისა თუ შესაგებლის დასასაბუთებლად და თვითონვე მიიღონ გადაწყვეტილება, თუ რომელი მტკიცებულებებით უნდა იქნეს დადასტურებული ეს ფაქტები. ამავე კოდექსის 102-ე მუხლით, თითოეულმა მხარემ უნდა დაამტკიცოს გარემოებანი, რომლებზედაც იგი ამყარებს თავის მოთხოვნებსა და შესაგებელს, ე.ი. მხარეს ეკისრება როგორც ფაქტების მითითების, ასევე მათი დამტკიცების ტვირთი, რაც სათანადო მტკიცებულებების წარდგენით უნდა განახორციელოს.

17. საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის (შემდგომ – სსკ) 429-ე მუხლი ადგენს ვალდებულების შესრულების მიღების წესს. ზემოაღნიშნული მუხლის პირველი ნაწილით, კრედიტორმა მოვალის მოთხოვნით შესრულების მთლიანად ან ნაწილობრივ მიღების შესახებ უნდა გასცეს ამის დამადასტურებელი დოკუმენტი.

18. მითითებული ნორმის ანალიზი ცხადყოფს, რომ კრედიტორი ყოველთვის ვალდებულია, გასცეს მოვალის მიერ ვალდებულების შესრულების დამადასტურებელი დოკუმენტი, თუ ამას მოვალე მოითხოვს. კანონში კრედიტორის მიმართ არსებობს მეტად ცალსახა დამოკიდებულება – იგი ვალდებულია მოვალის მოთხოვნის შემთხვევაში გასცეს ასეთი დოკუმენტი, თუმცა კანონი ასეთივე მომთხოვნი არ არის მოვალის მიმართ. მას შეუძლია, არ გამოითხოვოს ასეთი საბუთი კრედიტორისაგან. ბუნებრივია, კანონმდებლის ასეთი დამოკიდებულება განპირობებულია ვალდებულებიდან გამომდინარე მხარეთა მდგომარეობით. ნორმაში მითითებული დოკუმენტის ფლობა აუცილებლობას წარმოადგენს მოვალისათვის, რადგან მან მხოლოდ ამ დოკუმენტით შეიძლება დაადასტუროს ვალდებულების შესრულება, რასაც ვერ ვიტყვით კრედიტორზე. მას არანაირი საჭიროება არ აქვს, ფლობდეს ამ დოკუმენტს არც სამართლებრივი და არც ფაქტობრივი თვალსაზრისით. კანონი მოვალეს აღჭურავს მთელი რიგი უფლებებით, რათა შესძლოს ვალდებულების შესრულების და კრედიტორის მიერ ამ შესრულების მიღების ფაქტის დადასტურება. ამ უფლების გამოუყენებლობა კი, წარმოადგენს მის რისკს და შეუძლებელს ხდის ზემოთ მითითებული გარემოების დადასტურებას.

19. ამდენად, რადგან ვალდებულების შესრულების/თანხის გადაცემის, დამადასტურებელი გარემოების მტკიცების ტვირთი ეკისრება შემძენს, შესაბამისი მტკიცებულება კი სსკ-ის 429-ე მუხლის საფუძველზე შეიძლება იყოს თანხის გადახდის/გადაცემის დამადასტურებელი დოკუმენტი, რაც მოცემულ შემთხვევაში საქმის მასალებში არ მოიპოვება, სააპელაციო პალატამ დადგენილად მიიჩნია ის ფაქტი, რომ მოპასუხის მიერ მოსარჩელე მხარისათვის თანხა, თუნდაც, 10 000 აშშ დოლარის ოდენობით, გადაცემული არ არის.

20. სააპელაციო პალატამ ასევე არ გაიზიარა მოპასუხის პოზიცია იმასთან დაკავშირებით, რომ მოსარჩელისათვის დანარჩენი 10 000 აშშ დოლარის გადახდად უნდა შეფასებულიყო ის გარემოება, რომ მოპასუხემ თავისი მეუღლის სახელზე შეიძინა ქ. თბილისში, დიდი დიღმის დასახლებაში მდებარე 20.65 კვ.მ ბინა, რომელშიც საქმის განხილვის დროს ცხოვრობდა მოსარჩელე. ამ კუთხით, საქალაქო სასამართლომ მართებულად მიიჩნია, რომ ბინის გაყიდვის შედეგად მიღებული მოსარჩელის წილი თანხიდან მოპასუხის მიერ მოპასუხის მეუღლისათვის ზემოთ მითითებული ბინის შეძენით მოსარჩელეს სარგებელი არ მიუღია. მოსარჩელის ერთ-ერთ ძირითად პრეტენზიას სწორედ ის გარემოება წარმოადგენდა, რომ მოპასუხის მეუღლის ბინაში მისი ყოფითი პირობები ურთულესი იყო.

21. სააპელაციო პალატამ არ გაიზიარა აპელირება სასარჩელო მოთხოვნის ხანდაზმულობაზე და მიუთითა სსკ-ის 128-ე მუხლის პირველ ნაწილზე, რომლის თანახმად, სხვა პირისაგან რაიმე მოქმედების შესრულების ან მოქმედებისაგან თავის შეკავების მოთხოვნის უფლებაზე ვრცელდება ხანდაზმულობა, რაც არის ვადა, რომლის განმავლობაშიც პირს, ვისი უფლებაც დაირღვა, შეუძლია მოითხოვოს თავისი უფლების იძულებით განხორციელება ან დაცვა. ხანდაზმულობის ვადის გასვლით ისპობა სასამართლოს (ან სხვა ორგანოს) მეშვეობით პირის მოთხოვნის იძულებით განხორციელების შესაძლებლობა. ამდენად, ხანდაზმულობის ვადის გაშვება უფლებამოსილ პირს ართმევს თავისი უფლების იძულებითი დაცვის შესაძლებლობას.

22. სსკ-ის 144-ე მუხლის პირველი ნაწილის მიხედვით, სააპელაციო პალატამ მიიჩნია, რომ სარჩელის საფუძვლიანობის შემოწმებამდე, შესაბამისი წინაპირობის არსებობისას, რაშიც იგულისხმება ის, რომ ამ გარემოებაზე უნდა უთითებდეს მოპასუხე, სასამართლომ უნდა შეამოწმოს მოთხოვნის ხანდაზმულობასთან დაკავშირებული ფაქტები.

23. უპირველეს ყოვლისა, სააპელაციო პალატამ ყურადღება გაამახვილა იმ გარემოებაზე, რომ სარჩელის ხანდაზმულობის თაობაზე მოპასუხე მხარეს პირველი ინსტანციის სასამართლოში შეტანილ შესაგებელში არ მიუთითებია. შესაბამისად, სააპელაციო ინსტანციის სასამართლოში ამ გარემოებაზე (ხანდაზმულობაზე) მითითება ეწინააღმდეგება საქართველოს სსსკ-ის 380-ე მუხლის მოთხოვნებს და დაუშვებელია. ამასთან, ამ გარემოებაზე სასამართლოს მსჯელობა არღვევს, სსსკ-ის მე-4 მუხლით გათვალისწინებულ მხარეთა შეჯიბრებითობის პრინციპს.

24. აღნიშნულის მიუხედავად, სააპელაციო პალატამ მიიჩნია, რომ არ არსებობს ხანდაზმულობის მოტივით სარჩელის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმის საფუძველი.

25. სსკ-ის 130-ე მუხლის თანახმად, სააპელაციო პალატამ განმარტა, რომ ხანდაზმულობის ვადის სწორად გამოსათვლელად მეტად მნიშვნელოვანია მისი დენის დაწყების მომენტის განსაზღვრა. ხანდაზმულობის ვადის დასაწყისი შეესაბამება იმ დღეს, როდესაც წარმოიშვა მოთხოვნის უფლება. მოთხოვნის უფლების წარმოშობამდე არ შეიძლება დაიწყოს ხანდაზმულობის ვადის დენა. ამიტომ, უპირველესად, აუცილებელია მოთხოვნის უფლების წარმოშობის მომენტის დადგენა.

26. სააპელაციო სასამართლომ აღნიშნა, რომ ხანდაზმულობის ვადის დასაწყისი, ზოგიერთ შემთხვევაში უშუალოდ კანონითაა განსაზღვრული. თუ კანონში ასეთი პირდაპირი მითითება არ არის, მოთხოვნის უფლება წარმოიშობა იმ დღიდან, როცა პირმა შეიტყო, ან უნდა შეეტყო დარღვეული უფლების შესახებ.

27. მოცემულ შემთხვევაში სადავო მოთხოვნის წარმოშობის მომენტად და, შესაბამისად, ხანდაზმულობის ვადის დასაწყისად მიიჩნია 2016 წლის 29 სექტემბრის შემდგომი პერიოდი, როდესაც მოსარჩელე მხარე საცხოვრებლად გადავიდა დიდ დილომში და, მიუხედავად მისი დაჟინებითი მოთხოვნისა, რომ

საცხოვრებლად დაებრუნებიან საკუთარ სახლში, მას განუმარტეს, რომ უძრავი ქონება უკვე გასხვისებული იყო.

28. სააპელაციო პალატამ არ გაიზიარა აპელანტის პოზიცია, რომ ხანდაზმულობის ვადის ათვლის მომენტად მიჩნეულ უნდა იქნეს 2009 წლის 6 თებერვალი, როდესაც, მოსარჩელე მხარის კუთვნილი 1/3 წილი მოპასუხის მიერ გენერალური მინდობილობის საფუძველზე გასხვისებულ იქნა მის მეუღლეზე. ამ კუთხით, აპელანტმა მიუთითა „საჯარო რეესტრის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-6 მუხლის პირველ ნაწილზე, და განმარტა, რომ საჯარო რეესტრში რეგისტრირებული მონაცემები და მარეგისტრირებელ ორგანოში დაცული დოკუმენტაცია არის საჯარო და ხელმისაწვდომია გასაცნობად ნებისმიერი პირისათვის, გარდა საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი შემთხვევებისა. იმის გათვალისწინებით, რომ მოსარჩელე არის უსინათლო, პირველი ჯგუფის ინვალიდი (უვადოდ), სააპელაციო პალატამ მიიჩნია, რომ მისთვის ვერ იქნებოდა ხელმისაწვდომი საჯარო რეესტრში რეგისტრირებული მონაცემები. ამასთან, აპელანტი ვერ ადასტურებს იმ გარემოებას, რომ მოსარჩელე 2009 წლის 6 თებერვალისათვის ინფორმირებული იყო მისი საკუთრების განკარგვის თაობაზე, მით უმეტეს, რომ იგი, მისი ფიზიკური და ჯანმრთელობის მდგომარეობიდან გამომდინარე, სრულიად დამოკიდებული იყო მოპასუხესა და მის ოჯახზე.

29. სსკ-ის 129-ე მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, სააპელაციო სასამართლომ დაადგინა, რომ მოსარჩელემ, დარღვეული უფლების აღდგენის მიზნით, სასამართლოს მიმართა 2017 წლის 13 ივნისს, შესაბამისად, მოთხოვნის წარმოშობის მომენტიდან (29.09.2016წ), არც 3-წლიანი და, მით უმეტეს, 6-წლიანი ხანდაზმულობის ვადა გასული არ არის.

30. წინამდებარე სასარჩელო განცხადებით მოსარჩელე მოითხოვდა მოპასუხისათვის უძრავი ქონების რეალიზაციის შედეგად კუთვნილი წილის შესაბამისი თანხის – 20 000 აშშ დოლარის ეკვივალენტი ლარის გადახდას.

31. მოცემულ შემთხვევაში, სააპელაციო პალატამ მოთხოვნის დამფუძნებელ ნორმად მიიჩნია სსკ-ის 715-ე მუხლის პირველი, რომლის თანახმად, რწმუნებული მოვალეა დაუბრუნოს მარწმუნებელს ყველაფერი, რაც მან მიიღო მინდობილი მოქმედების შესასრულებლად და არ გამოიყენა ამისათვის, აგრეთვე ისიც, რაც მან შეიძინა მინდობილი მოქმედების შესრულებასთან დაკავშირებით.

32. სააპელაციო სასამართლომ დაადგინა, რომ 2018 წლის 4 იანვრის მინდობილობის თანახმად, მოსარჩელემ (საკუთრების მიმნდობი) მოპასუხეს (მინდობილი მესაკუთრე) მიაწავა მისი წილის შესაბამისად, უძრავი ქონების განკარგვის უფლებამოსილება. სადავო ქონების რეალიზაციის შედეგად მიღებულმა თანხამ შეადგინა 60 000 აშშ დოლარი. დადგენილია ასევე, რომ მოპასუხის მიერ აწ გარდაცვლილი მოსარჩელის მიმართ არსებული ვალდებულება 20 000 აშშ დოლარის გადაცემის შესახებ არ შესრულებულა.

33. ამდენად, მითითებული თანხა, ზემოაღნიშნულის მუხლის თანახმად, მოსარჩელეს უნდა გადაეცეს.

34. სააპელაციო პალატამ, არ გაიზიარა აპელანტის მითითება საქმის წარმოების შეჩერებასთან დაკავშირებით და მიუთითა, რომ მოსარჩელე გარდაიცვალა 2017 წლის 8 ნოემბერს. მართალია, გასაჩივრებული გადაწყვეტილება გამოტანილია 2017 წლის 17 ნოემბერს, თუმცა, გასათვალისწინებელია, რომ საქმის არსებითი განხილვა სასამართლომ დაასრულა 2018 წლის 3 ნოემბერს, მოსარჩელის გარდაცვალებამდე და 2017 წლის 17 ნოემბრისთვის გადადებული იყო გადაწყვეტილების გამოცხადება. ამასთან, თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა პალატის 2018 წლის 17 აპრილის განჩინებით, მოსარჩელის უფლებამონაცვლედ ცნობილ იქნა რ----- ბ-----ი და ეს გარემოება სადავოდ არ გამხდარა.

კასატორის მოთხოვნა და საფუძვლები:

35. სააპელაციო სასამართლოს განჩინებაზე მოპასუხემ შეიტანა საკასაციო საჩივარი, მოითხოვა მისი გაუქმება და ახალი გადაწყვეტილებით სარჩელის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმა შემდეგი საფუძვლებით:

36. კასატორის მოსაზრებით, სააპელაციო სასამართლომ გადაწყვეტილება მიიღო იმის გათვალისწინებით, რომ 2016 წლის 29 სექტემბერს გაფორმებული ნასყიდობის ხელშეკრულების თანახმად, მოპასუხემ, მისმა მეუღლემ და შვილმა 60000 აშშ დოლარად გაყიდეს სადავო უძრავი ქონება. მოსარჩელის მოთხოვნა მოპასუხისათვის გაყიდული ქონების ღირებულების 1/3 წილის, ანუ 20000 აშშ დოლარის დაკისრების თაობაზე დაკმაყოფილდა.

37. კასატორმა მიიჩნია, რომ მოსარჩელეს ქონებრივი მოთხოვნა წარმოეშვა 2009 წლის 6 თებერვალს მისი კუთვნილი 1/3 წილის მოპასუხის მიერ გენერალური მინდობილობის საფუძველზე გასხვისების შემდეგ და ეს თანხა შეადგენს 20 000 ლარს.

38. რაც შეეხება 2016 წლის 29 სექტემბერს გაფორმებული ნასყიდობის ხელშეკრულებას, რომლითაც მოპასუხემ, მისმა მეუღლემ და შვილმა 60000 აშშ დოლარად გაყიდეს სადავო უძრავი ქონება, ამ გარიგების დადების მომენტში მოსარჩელე აღარ იყო ზემოაღნიშნული ფართის 1/3 წილის მესაკუთრე და მას აღარ ჰქონდა სამართლებრივი საფუძველი, მოეთხოვა ამ გარიგების შედეგად მიღებული თანხის, 1/3 წილი ანუ 20000 აშშ დოლარი.

39. ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, კასატორმა მიიჩნია, რომ არ არსებობდა სარჩელის დაკმაყოფილების სამართლებრივი საფუძველი 20000 აშშ დოლარის მოთხოვნასთან დაკავშირებით.

40. სსკ-ის 709-ე მუხლის, 129-ე მუხლის პირველი ნაწილისა და 130-ე მუხლის საფუძველზე კასატორმა განმარტა, რომ 2008 წლის 4 იანვარს წილის მართვისა და განკარგვის თაობაზე შედგენილი მინდობილობა არის დავალების ხელშეკრულება, მისგან გამომდინარე მოთხოვნა განისაზღვრება 3 ან 6 წლით.

41. 2008 წელს 4 იანვარს მოსარჩელემ გააფორმა მინდობილობა, ხოლო მინდობილობის საფუძველზე მოპასუხემ ქონება გაასხვისა 2009 წლის 6 თებერვალს, რის შემდეგაც გასხვისებული ქონება აღირიცხა საჯარო რეესტრში

მოპასუხის მეუღლის სახელზე.

42. „საჯარო რეესტრის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-6 მუხლის პირველი ნაწილის შესაბამისად, მოსარჩელეს შესაძლებლობა ჰქონდა, შეეტყუა ან უნდა შეეტყუა მისი ქონების, ანუ 1/3 წილის გასხვისების შესახებ 2009 წლის თებერვლიდან. მან სარჩელი აღძრა 2017 წლის 13 ივნისს, ანუ გასულია მოთხოვნის ხანდაზმულობის როგორც 3-წლიანი, ასევე 6-წლიანი ვადა.

43. საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა პალატის 2019 წლის 14 თებერვლის განჩინებით საკასაციო საჩივარი მიღებულ იქნა წარმოებაში, სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 396-ე მუხლით და ამავე კოდექსის 391-ე მუხლის შესაბამისად, დასაშვებობის შესამოწმებლად.

ს ა მ ო ტ ი ვ ა ც ი ო ნ ა წ ი ლ ი:

44. საკასაციო სასამართლომ, სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 391-ე მუხლის შესაბამისად, შეამოწმა საკასაციო საჩივრის დასაშვებობის საკითხი და თვლის, რომ იგი დაუშვებლად უნდა იქნეს მიჩნეული შემდეგ გარემოებათა გამო:

45. საკასაციო სასამართლო აღნიშნავს, რომ კასატორს წარმოდგენილ საკასაციო საჩივარში სადავოდ არ გაუხდია სააპელაციო პალატის მიერ დადგენილი ფაქტები, ამდენად, სსსკ-ის 407-ე მუხლის მეორე ნაწილის შესაბამისად, მოცემულ საქმეზე დადგენილად უნდა ჩაითვალოს შემდეგი გარემოებანი:

46. 2006 წლის 20 მარტის საჯარო რეესტრის ამონაწერის თანახმად, უძრავი ქონება აღრიცხული იყო მოსარჩელის, მოპასუხისა და მოპასუხის შვილის თანასაკუთრებად.

47. 2008 წლის 4 იანვრის მინდობილობის თანახმად, მოსარჩელემ (საკუთრების მიმდობი) მოპასუხეს (მინდობილი მესაკუთრე) მიანიჭა შემდეგი უფლებამოსილება: მინდობილი მესაკუთრე უფლებამოსილია, მართოს და განკარგოს მოსარჩელის საკუთრებაში არსებული საცხოვრებელი ბინის ნაწილი, დადოს გარიგება, რომელიც დაკავშირებული იქნება მინდობილი საკუთრების მართვასა და განკარგვასთან, კერძოდ, გაყიდოს, გაასხვისოს, გაცვალოს, გააჩუქოს, დატვირთოს იპოთეკით, განსაზღვროს თანხა, ვადა და სხვა პირობები. მინდობილი მესაკუთრე უფლებამოსილია, მიიღოს ნებისმიერი თანხა, რაც დაკავშირებულია მინდობილი საკუთრების მართვისა და განკარგვის უფლების რეალიზაციასთან... მინდობილი მესაკუთრე ამ მინდობილობით მინიჭებულ უფლებამოსილებას განახორციელებს უსასყიდლოდ.

48. 2009 წლის 6 თებერვალს მოსარჩელის მინდობილ პირს – მოპასუხესა და მის მეუღლეს შორის სანოტარო წესით გაფორმდა ნასყიდობის ხელშეკრულება, რომლის საფუძველზე, მოპასუხემ მინდობილობის

საფუძველზე მოსარჩელის კუთვნილი 1/3 წილი მიჰყიდა თავის მეუღლეს. პალატამ აქვე მიუთითა, რომ, მართალია, ხელშეკრულების მე-5 პუნქტის თანახმად, ნასყიდობის საგანი გაიყიდა 20 000 ლარად, ხოლო, მე-6 პუნქტის თანახმად, მყიდველმა გამყიდველს ნასყიდობის ფასი სრულად გადაუხადა ამ ხელშეკრულების სანოტარო წესით დამოწმებამდე, ხოლო გამყიდველმა მიიღო ნასყიდობის ფასი, თუმცა, გასათვალისწინებელია ის გარემოება, რომ მხარეები სადავოდ არ ხდიან და ადასტურებენ, რომ მოსარჩელის წილი მხოლოდ ფორმალურად აღირიცხა მოპასუხის მეუღლის სახელზე და ამ უკანასკნელს ნასყიდობის თანხა არ გადაუხდია.

49. 2012 წლის 13 ივლისს მომზადებული საჯარო რეესტრის ამონაწერით დგინდება, რომ 2009 წლის 6 თებერვლის ხელშეკრულების საფუძველზე, მოსარჩელის წილი საჯარო რეესტრის ეროვნულ სააგენტოში აღირიცხა მოპასუხის მეუღლის საკუთრებად.

50. 2016 წლის 29 სექტემბერს, ერთი მხრივ, მოპასუხეს, მის მეუღლესა და შვილს, და, მეორე მხრივ, მყიდველებს შორის დაიდო ნასყიდობის ხელშეკრულება, რომლის თანახმად, გამყიდველებმა 60 000 აშშ დოლარად გაყიდეს, ხოლო მყიდველებმა შეიძინეს 39,4 კვ.მ უძრავი ქონება და საჯარო რეესტრის ეროვნულ სააგენტოში დარეგისტრირდნენ უძრავი ნივთის მესაკუთრეებად.

51. სააპელაციო პალატამ დაადგინა, რომ სადავო ნივთის რეალიზაციის შედეგად მიღებული თანხა შეადგენს 60 000 აშშ დოლარს.

52. საქმის მასალებში არ არის წარმოდგენილი მტკიცებულება, რომელიც დაადასტურებდა მოპასუხის მიერ აწ გარდაცვლილი მოსარჩელის მიმართ არსებული ვალდებულების (20 000 აშშ დოლარის გადაცემის) შესრულების ფაქტს.

53. წინამდებარე საკასაციო საჩივარში მხარემ განმარტა, რომ სააპელაციო სასამართლომ არასწორად აითვალა სასარჩელო ხანდაზმულობის ვადა, ვინაიდან მოსარჩელეს ქონებრივი მოთხოვნა წარმოეშვა 2009 წლის 6 თებერვალს მისი კუთვნილი 1/3 წილის მოპასუხის მიერ გენერალური მინდობილობის საფუძველზე გასხვისების შემდეგ.

54. საკასაციო სასამართლო განმარტავს, რომ სამოქალაქო საპროცესო კოდექსი გარკვეულ შეზღუდვებს აწესებს საკასაციო საჩივრის დასაშვებობასთან დაკავშირებით, კერძოდ, 391-ე მუხლის მეხუთე ნაწილის შესაბამისად, საკასაციო საჩივარი ქონებრივ ან არაქონებრივ დავაზე დასაშვებია, თუ კასატორი დაასაბუთებს, რომ: ა) საქმე მოიცავს სამართლებრივ პრობლემას, რომლის გადაწყვეტაც ხელს შეუწყობს სამართლის განვითარებას და ერთგვაროვანი სასამართლო პრაქტიკის ჩამოყალიბებას; ბ) საქართველოს უზენაეს სასამართლოს მანამდე მსგავს სამართლებრივ საკითხზე გადაწყვეტილება არ მიუღია; გ) საკასაციო საჩივრის განხილვის შედეგად მოცემულ საქმეზე სავარაუდოა მსგავს სამართლებრივ საკითხზე საქართველოს უზენაესი სასამართლოს მანამდე არსებული პრაქტიკისაგან განსხვავებული გადაწყვეტილების მიღება; დ) სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილება

განსხვავდება მსგავს სამართლებრივ საკითხზე საქართველოს უზენაესი სასამართლოს მანამდე არსებული პრაქტიკისაგან; ე) სააპელაციო სასამართლომ საქმე განიხილა მატერიალური ან/და საპროცესო სამართლის ნორმების მნიშვნელოვანი დარღვევით, რასაც შეეძლო არსებითად ემოქმედა საქმის განხილვის შედეგზე; ვ) სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილება ეწინააღმდეგება მსგავს სამართლებრივ საკითხზე ადამიანის უფლებათა და ძირითად თავისუფლებათა დაცვის კონვენციას და ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლოს პრეცედენტულ სამართალს; ზ) გასაჩივრებულია სააპელაციო სასამართლოს მეორე დაუსწრებელი გადაწყვეტილება ან განჩინება დაუსწრებელი გადაწყვეტილების უცვლელად დატოვების თაობაზე.

55. საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ წარმოდგენილი საკასაციო საჩივარი არ არის დასაშვები სსსკ-ის 391-ე მუხლით გათვალისწინებული არც ერთი ზემოთ მითითებული საფუძვლით.

56. უპირველესად, საკასაციო სასამართლო ეთანხმება სააპელაციო პალატის მოსაზრებას, რომ სარჩელის საწინააღმდეგოდ წარდგენილ შესაგებელში მოპასუხეს სასარჩელო მოთხოვნის ხანდაზმულობა სადავოდ არ გაუხდია, შესაბამისად, როგორც სააპელაციო, ისე საკასაციო პალატა დაგვიანებით მითითებულ ამ გარემოებას ველარ მიიღებს მხედველობაში, სსსკ-ის 380-ე მუხლისა და მე-4 მუხლით გათვალისწინებულ მხარეთა შეჯიბრებითობის პრინციპის თანახმად.

57. ასეც რომ არ იყოს, საკასაციო პალატა განმარტავს, რომ სსკ-ის 128-ე მუხლით განსაზღვრული ხანდაზმულობის ინსტიტუტი კრედიტორის უფლების იძულებით განხორციელებაზე ან დაცვაზე ზემოქმედების ძლიერი მატერიალურ-სამართლებრივი საშუალებაა, რამდენადაც, ამავე კოდექსის 144-ე მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, ხანდაზმულობის ვადის გასვლის შემდეგ ვალდებული პირი უფლებამოსილია უარი თქვას მოქმედების შესრულებაზე. ასეთ შემთხვევაში, მოთხოვნა მატერიალურ-სამართლებრივი თვალსაზრისით კვლავ განაგრძობს არსებობას, თუმცა შეუძლებელია სასამართლო წესით ამ მოთხოვნის იძულებით განხორციელება (შდრ: სუსგ №ას-369-350-2015, 30 ივლისი, 2015 წელი).

58. საკასაციო პალატა აღნიშნავს, რომ სსკ-ის 128-ე მუხლის პირველი ნაწილის დანაწესის შესაბამისად, ხანდაზმულობის ვადა ვრცელდება სხვა პირისაგან რაიმე მოქმედების შესრულების ან მოქმედებისაგან თავის შეკავების მოთხოვნის უფლებაზე. ხანდაზმულობის ვადების დაწესებით, კანონმდებლის მიზანია გამორიცხოს კრედიტორის უფლების განხორციელების არათანაზომიერად ან ბოროტად გამოყენების საფრთხე. გარდა ამისა: ა) ხანდაზმულობის ვადა სასამართლოს უმსუბუქებს ფაქტების დადგენისა და შესწავლის პროცესს და ამ გზით ხელს უწყობს დასაბუთებული გადაწყვეტილების გამოტანას; ბ) ხელს უწყობს სამოქალაქო ბრუნვის სტაბილიზაციას; გ) აძლიერებს სამოქალაქო სამართლებრივი ურთიერთობის სუბიექტების ურთიერთკონტროლსა და იძლევა დარღვეული უფლების დაუყოვნებლივ აღდგენის სტიმულიზაციას (იხ. საქართველოს უზენაესი

სასამართლოს რეკომენდაციები სამოქალაქო სამართლის სასამართლო პრაქტიკის პრობლემატურ საკითხებზე, თბილისი, 2007, გვ.63; შდრ. სუსგ 11.06.2012 საქმე №ას-547-515-2012).

59. ნიშანდობლივია, რომ ხანდაზმულობის ვადის გასვლით ისპობა სასამართლოს ან სხვა ორგანოს მეშვეობით პირის მოთხოვნის იძულებით განხორციელების შესაძლებლობა, მაგრამ არა სასამართლოსათვის ან სხვა ორგანოსათვის მიმართვის უფლება. ხანდაზმულობის ვადა სპობს უფლების იძულებით განხორციელების შესაძლებლობას მატერიალური და არა პროცესუალური თვალსაზრისით. ხანდაზმულობის ვადის საფუძველია უფლების დარღვევა, რომელიც შესაძლოა კანონიდან გამომდინარეობდეს ან ხელშეკრულების საფუძველზე წარმოიშვას. ხანდაზმულობის ვადების გათვალისწინება სასამართლოს მიერ ხორციელდება არა საკუთარი ინიციატივით, არამედ მხოლოდ საქმის განხილვაში მონაწილე მხარეების (მხარის) მიერ აღნიშნულზე მითითების შემთხვევაში.

60. სასარჩელო ხანდაზმულობის ვადა გულისხმობს დროის გარკვეულ მონაკვეთს, რომლის განმავლობაშიც პირს, რომლის უფლებაც დაირღვა, შესაძლებლობა აქვს, მოითხოვოს საკუთარი უფლებების სამართლებრივი გზით (იძულებით) განხორციელება ან დაცვა. ამ ვადის გაცდენა კი გულისხმობს ამ პირთა მიერ ასეთი შესაძლებლობის გამოყენების უფლების მოსპობას, გაქარწყლებას. „მხარეთა სასარჩელო შესაძლებლობები ხშირად არის ვადით შეზღუდული. სამოქალაქო სამართალში სასარჩელო ხანდაზმულობის ვადის გასვლის შემდეგ პირი კარგავს უფლების სასამართლო გზით დაცვის შესაძლებლობას“ (საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს 20903 წლის 30 აპრილის გადაწყვეტილება №1/3/161 საქმეზე „საქართველოს მოქალაქეები – ოლღა სუმბათაშვილი და იგორ ხაპროვი საქართველოს პარლამენტის წინააღმდეგ“).

61. სასარჩელო ხანდაზმულობის ვადები ასევე მიიჩნევა საქმის სწორად გადაწყვეტის ერთ-ერთ ეფექტურ გარანტიად. კერძოდ: გადაწყვეტილება ეფუძნება მხარეთა მიერ წარდგენილ მტკიცებულებებს, შესაბამისად, მტკიცებულებათა უტყუარობა, მათი ვარგისიანობის, ნამდვილობის უტყუარად დადგენის შესაძლებლობა უმნიშვნელოვანესია სწორი და ობიექტური გადაწყვეტილების მისაღებად. სამართალწარმოებაში შეცდომის თავიდან აცილება უპირველესი მიზანია. ამასთან, ხანგრძლივი დროის გასვლამ შეიძლება გამოიწვიოს მტკიცებულებების შეცვლა ან მათი მოპოვების უკიდურესად გართულება, ზოგჯერ კი – განადგურება, რაც, საბოლოო ჯამში, გაართულებს სადავოდ გამხდარი მტკიცებულებების საიმედოობის დადგენას. როდესაც ხანგრძლივი დროა გასული იმ მოვლენიდან, რომელმაც სადავო გარემოებები წარმოშვა, მაღალია ალბათობა, რომ მტკიცებულებები, რომლებიც ადრე არსებობდა, შეიძლება დაკარგული ან სახეშეცვლილი იყოს, ასევე გაფერმკრთალდება მოწმეთა მეხსიერება, რომელთა ჩვენებებს სასამართლო დავის გადაწყვეტისას უნდა დაეყრდნოს, გაიზრდება სავარაუდო, არასანდო მტკიცებულებათა რიცხვი. შედეგად, მეტი ალბათობის შეიქმნება ნიადაგი

საქმის ფაქტობრივი გარემოებების არაობიექტური შეფასებისათვის. ხანდაზმულობის ვადა წარმოადგენს მცდელობას, დაიცვას მხარეები ასეთი საფრთხეებისაგან.

62. ზემოთ ჩამოთვლილი ლეგიტიმური მიზნების არსებობას იზიარებს ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლოც. 1996 წლის 22 ოქტომბრის გადაწყვეტილებაში საქმეზე სტაბინგი და სხვები გაერთიანებული სამეფოს წინააღმდეგ, სასამართლო განმარტავს: „... ხანდაზმულობის ვადები ემსახურება რამდენიმე მნიშვნელოვან მიზანს, კერძოდ, სამართლებრივ განსაზღვრულობას და საბოლოობას, პოტენციური მოპასუხეების დაცვას ძველი სარჩელებისგან, რომლებისგან თავის დაცვაც შეიძლება, რთული აღმოჩნდეს და უსამართლობის თავიდან აცილებას, რომელიც შეიძლება წარმოიშვას, თუ სასამართლოები იძულებული გახდებიან გადაწყვიტონ საქმეები, რომლებიც შორეულ წარსულში მოხდა, იმ მტკიცებულებებზე დაყრდნობით, რომლებიც შესაძლოა, დროის გასვლის გამო არასაიმედო ან არასრული იყოს“ (პარ.51).

63. ხანდაზმულობის ვადის დენის დაწყება დაკავშირებულია სუბიექტურ ფაქტორთან ანუ იმ მომენტთან, როცა დაზარალებულმა შეიტყო ან უნდა შეეტყო თავისი უფლების დარღვევის შესახებ, ამასთან ივარაუდება, რომ მან დარღვევის განხორციელებისთანავე შეიტყო აღნიშნულის შესახებ. საწინააღმდეგოს მტკიცების ტვირთი მოსარჩელეს აწევს (იხ. სუსგ №ას-988-1021-2011, 15.11.2011).

64. განსახილველ შემთხვევაში სააპელაციო სასამართლომ დაადგინა და კასატორს საწინააღმდეგოდ დასაშვები და დასაბუთებული არგუმენტი არ მოუყვანია იმ გარემოების გასაქარწყლებლად, რომ მოსარჩელე არის უსინათლო, პირველი ჯგუფის ინვალიდი (უვადოდ), მისი ფიზიკური და ჯანმრთელობის მდგომარეობიდან გამომდინარე, იგი სრულიად დამოკიდებული იყო მოპასუხესა და მის ოჯახზე.

65. აღნიშნულიდან გამომდინარე, საკასაციო სასამართლო ეთანხმება გასაჩივრებული განჩინების მსჯელობას, რომ მოსარჩელის მიმართ „საჯარო რეესტრის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-6 მუხლის პირველ ნაწილით გათვალისწინებული საჯარო რეესტრის მონაცემთა საყოველთაოდ ხელმისაწვდომობის პრეზუმფციის უპირობოდ გავრცელება მიზანშეწონილი არ არის.

66. სააპელაციო სასამართლომ ხანდაზმულობის ვადა მართებულად აითვალა 2016 წლის 29 სექტემბრის შემდგომი პერიოდიდან, როდესაც მოსარჩელე საცხოვრებლად სხვა ადგილას გადავიდა და, მცდელობის მიუხედავად, ვერ შეძლოდ საცხოვრებლად საკუთარ სახლში დაბრუნება, რადგან შეიტყო, რომ უძრავი ქონება უკვე გასხვისებული იყო.

67. აღნიშნულიდან გამომდინარე, 2017 წლის 13 ივნისს სარჩელის წარდგენით მოსარჩელეს ხანდაზმულობის კანონით დადგენილი ვადა არ დაურღვევია და საკასაციო საჩივრით მოპასუხემ აღნიშნული დასკვნის საწინააღმდეგოდ წონად არგუმენტზე ვერ მიუთითა.

68. ამდენად, სააკლაციო სასამართლოს მიერ საქმე არ არის განხილული მნიშვნელოვანი მატერიალური ან/და საპროცესო დარღვევებით, ვერც კასატორი მიუთითებს რაიმე ისეთ დარღვევაზე, რომელსაც შეეძლო არსებითად ემოქმედა საქმის განხილვის შედეგზე, რის გამოც საკასაციო საჩივარს არა აქვს წარმატების პერსპექტივა.

69. კასატორმა ვერ დაასაბუთა, რომ სააკლაციო სასამართლოს მიერ მიღებული გადაწყვეტილება მსგავს სამართლებრივ საკითხზე ადამიანის უფლებათა და ძირითად თავისუფლებათა დაცვის კონვენციასთან და ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლოს პრეცედენტულ სამართალთან წინააღმდეგობაში მოდის.

70. ამასთან, საკასაციო საჩივრის განხილვისა და საკასაციო სასამართლოს ახალი გადაწყვეტილების მიღების საჭიროება არ არსებობს არც სამართლის განვითარებისა და ერთგვაროვანი სასამართლო პრაქტიკის ჩამოყალიბების აუცილებლობის თვალსაზრისით და არც იმ საფუძვლით, რომ საკასაციო სასამართლოს მსგავს საკითხზე ჯერ არ უმსჯელია და გადაწყვეტილება არ მიუღია. შესაბამისად, მოცემულ საქმეზე არ არსებობს ვარაუდი, რომ საკასაციო საჩივრის განხილვის შემთხვევაში მოსალოდნელია საქართველოს უზენაესი სასამართლოს უკვე არსებული პრაქტიკისაგან განსხვავებული გადაწყვეტილების მიღება.

71. ამავდროულად, გასაჩივრებული გადაწყვეტილება არ განსხვავდება საკასაციო სასამართლოს მიერ დადგენილი პრაქტიკისაგან.

72. ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 391-ე მუხლის საფუძველზე, საკასაციო სასამართლო არ არის უფლებამოსილი, დაუშვას წარმოდგენილი საკასაციო საჩივარი, რის გამოც მას უარი უნდა ეთქვას განხილვაზე.

73. სსსკ-ის 401-ე მუხლის მეოთხე ნაწილის თანახმად, საკასაციო საჩივრის დაუშვებლად ცნობის შემთხვევაში პირს დაუბრუნდება მის მიერ გადახდილი სახელმწიფო ბაჟის 70 პროცენტი. ამდენად, საკასაციო პალატა თვლის, რომ კასატორს უნდა დაუბრუნდეს სახელმწიფო ბაჟის სახით ნ----- ა-----ის მიერ 2019 წლის 5 თებერვლის №- საგადახდო დავალებით გადახდილი 2652,40 ლარის 70% – 1856,68 ლარი.

ს ა რ ე ზ ო ლ უ ც ი ო ნ ა წ ი ლ ი:

საკასაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 391-ე, 401-ე მუხლებით და

დ ა ა დ გ ი ნ ა:

1. რ----- ბ-----ის საკასაციო საჩივარი დარჩეს განუხილველად

დაუშვებლობის გამო.

2. კასატორ რ----- ბ-----ს (პირადი №-----) სახელმწიფო ბიუჯეტიდან (**ქ.თბილისი, „სახელმწიფო ხაზინა“, ბანკის კოდი TRESGE22, მიმღების ანგარიშის №200122900, სახაზინო კოდი 300773150**) დაუბრუნდეს სახელმწიფო ბაჟის სახით ნ----- ა-----ის მიერ 2019 წლის 5 თებერვლის №- საგადახდო დავალებით გადახდილი 2652,40 ლარის 70% – 1856,68 ლარი.

3. საკასაციო სასამართლოს განჩინება საბოლოოა და არ გასაჩივრდება.

თავმჯდომარე

ზ. ძლიერიშვილი

მოსამართლეები:

ბ. ალავიძე

ნ. ბაქაქური